Projekt

U S T A W A

z dnia …….. 2025 r.

o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

Art. 1. W ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741 oraz z 2025 r. poz. 321 i …) wprowadza się następujące zamiany:

1) w art. 113:
   a) w ust. 6:
      – pkt 5 otrzymuje brzmienie:
        „5) ma, w przypadku doradców rolniczych, wykształcenie wyższe rolnicze i co najmniej 6 miesięcy doświadczenia w doradzaniu z zakresu rolnictwa albo średnie rolnicze i przez co najmniej 10 lat była wpisana na:
           a) listę doradców rolnośrodowiskowych uprawnionych do wykonywania doradzania, o której mowa w przepisach dotyczących szkoleń dla podmiotów, których dotyczą działania objęte planem rozwoju obszarów wiejskich, oraz doradzania tym podmiotom, lub
           b) listę doradców rolniczych lub listę doradców rolnośrodowiskowych, o których mowa w przepisach dotyczących szkoleń dla podmiotów, których dotyczą działania objęte Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz doradzania odnośnie do sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej, lub
           c) listę doradców rolniczych, o której mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, lub na listę doradców rolnośrodowiskowych, o której mowa w art. 51 ust. 2 tej ustawy;”,
      – dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:
        „6) ma, w przypadku ekspertów przyrodniczych, wykształcenie:
           a) wyższe przyrodnicze albo

b) średnie rolnicze albo średnie branżowe rolnicze albo średnie leśne albo średnie branżowe leśne albo średnie ogólnokształcące ze zdanym egzaminem maturalnym na poziomie rozszerzonym z biologii i przez co najmniej 10 lat była wpisana na:
   – listę ekspertów przyrodniczych, o której mowa w przepisach dotyczących szkoleń dla podmiotów, których dotyczą działania objęte Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz doradzania odnośnie do sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej, lub
   – listę ekspertów przyrodniczych, o której mowa w art. 51 ust. 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;”,

b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Warunków określonych w ust. 6 pkt 5 i 6 nie stosuje się, jeżeli osoba ubiegająca się o wpis na listy, o których mowa w ust. 1 i 2, posiada tytuł profesora albo stopień doktora z:
1) dyscyplin naukowych należących do dziedziny nauki rolnicze – w przypadku doradców rolniczych;
2) dyscypliny nauki biologiczne lub dyscypliny nauki o Ziemi i środowisku – w przypadku ekspertów przyrodniczych.”,

c) w ust. 7 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) doradców rolniczych ma wykształcenie:
   a) wyższe rolnicze, jeżeli ukończyła:
      – studia na kierunkach: rolnictwo, zootechnika, technika rolnicza i leśna, ogrodnictwo, ekonomika rolnictwa, agrobiznes, rolnictwo i spółdzielczość, żywienie zwierząt, ekonomika i organizacja rolnictwa, bezpieczeństwo żywności, produkcja żywności, technologia żywności lub leśnictwo lub
      – studia na innym kierunku, których program obejmował zajęcia lub grupy zajęć z dyscyplin naukowych należących do dziedziny nauki rolnicze, którym przypisano co najmniej 60 punktów ECTS, lub

– studia na innym kierunku i studia podyplomowe, których program obejmował zajęcia z dyscyplin naukowych należących do dziedziny nauki rolnicze, którym przypisano co najmniej 30 punktów ECTS,

b) średnie rolnicze albo średnie branżowe rolnicze, jeżeli:

– posiada świadectwo lub dyplom ukończenia szkoły kształcącej w zawodzie:

– – technik rolnik,

– – technik ogrodnik,

– – technik architektury krajobrazu,

– – technik hodowca o specjalności: hodowla drobiu lub hodowla zwierząt,

– – technik hodowca koni,

– – technik pszczelarz,

– – technik rybactwa śródlądowego – w przypadku gdy w gospodarstwie jest prowadzony chów lub hodowla ryb,

– – technik weterynarii – w przypadku gdy w gospodarstwie jest prowadzony chów lub hodowla zwierząt gospodarskich,

– – technik ekonomista o specjalności: ekonomika i rachunkowość przedsiębiorstw rolnych lub rachunkowość i rynek rolny,

– – technik towaroznawca o specjalności surowce rolne,

– – technik agrobiznesu,

– – technik mechanizacji rolnictwa,

– – technik melioracji wodnych,

– – technik inżynierii środowiska i melioracji,

– – technik turystyki wiejskiej,

– – technik mechanik o specjalności maszyny i urządzenia rolnicze lub

– posiada dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie wymienionym w tiret pierwsze;

2) ekspertów przyrodniczych ma wykształcenie:

a) wyższe przyrodnicze, jeżeli ukończyła:

– studia na kierunku: biologia, biotechnologia, ochrona przyrody, lub leśnictwo lub studia na innym kierunku, których program obejmował zajęcia lub grupy zajęć z dyscypliny nauki biologiczne, którym przypisano co najmniej 60 punktów ECTS lub nauki o Ziemi i środowisku, którym przypisano co najmniej 60 punktów ECTS, lub

– studia na innym kierunku i studia podyplomowe, których program obejmował zajęcia lub grupy zajęć z dyscypliny nauki biologiczne lub nauki o Ziemi i środowisku, którym przypisano co najmniej 30 punktów ECTS, lub

b) średnie rolnicze albo średnie branżowe rolnicze w zawodzie wymienionym w pkt 1 lit. b tiret pierwsze, lub

c) średnie leśne, jeżeli ukończyła technikum leśne, albo średnie branżowe leśne, jeżeli ukończyła leśną branżową szkołę II stopnia.”,

d) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Dowodami potwierdzającymi wykształcenie:

1) średnie ogólnokształcące są świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego i świadectwo dojrzałości;

2) średnie rolnicze, średnie branżowe rolnicze, średnie leśne i średnie branżowe leśne, w przypadku gdy na świadectwie ukończenia szkoły brak jest informacji o zawodzie, jest świadectwo ukończenia szkoły wraz z zaświadczeniem wystawionym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 i 1019) i potwierdzającym, że absolwent kształcił się w zawodzie wymienionym w ust. 7 pkt 1 lit. b tiret pierwsze.”;

2) w art. 114 po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Dyrektor CDR, na pisemny wniosek osoby wpisanej na listę, o której mowa w art. 113 ust. 1 i 2, może wyrazić zgodę na przystąpienie tej osoby do egzaminu uzupełniającego, pomimo, że osoba ta nie ukończyła szkolenia uzupełniającego, jeżeli nie ukończyła ona tego szkolenia ze względu na chorobę potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim lub wystąpienie innego zdarzenia losowego uniemożliwiającego jej udział w szkoleniu uzupełniającym.”;

3) w art. 116 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Dyrektor CDR, na pisemny wniosek osoby wpisanej na listę, o której mowa w art. 113 ust. 1, może wyrazić zgodę na przystąpienie tej osoby do egzaminu uzupełniającego specjalizacyjnego, pomimo, że osoba ta nie ukończyła szkolenia uzupełniającego specjalizacyjnego, jeżeli nie ukończyła ona tego szkolenia ze względu na chorobę potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim lub wystąpienie innego zdarzenia losowego uniemożliwiającego jej udział w szkoleniu uzupełniającym.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Paweł Małaczek
dyrektor
Departamentu Prawnego
za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym
/podpisano elektronicznie/

UZASADNIENIE

Zmiany zaprojektowane w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741 oraz z 2025 r. poz. 321), zwanej dalej „ustawą”, mają na celu zapewnienie możliwie szerokiego dostępu do usług doradczych rolnikom w zakresie Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej, który uwarunkowany jest liczbą doradców rolniczych i ekspertów przyrodniczych, wpisanych na listy prowadzone przez dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego (CDR) na podstawie ustawy.

Zgodnie z ustawą:

1) usługi doradcze, o których mowa w art. 15 ust. 4 lit. a, b, d oraz f–h rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem 2021/2115”, świadczą osoby fizyczne wpisane na listę doradców rolniczych;

2) usługi doradcze, o których mowa w art. 15 ust. 4 lit. a i b rozporządzenia 2021/2115, w zakresie sporządzenia dokumentacji przyrodniczej stanowiącej szczegółową charakterystykę danego siedliska przyrodniczego lub siedliska lęgowego ptaków oraz sporządzania planu działalności rolnośrodowiskowej w części dotyczącej interwencji, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy, świadczą osoby fizyczne wpisane na listę ekspertów przyrodniczych.

Na ww. listach znajdują się osoby, które przeszły postępowanie o uzyskanie wpisu na podstawie przepisów ustawy, jak również osoby, które znajdowały się na liście na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2023 r. poz. 2298) i złożyły oświadczenie o zobowiązaniu do bezstronnego świadczenia usług doradczych oraz niepozostawaniu w konflikcie interesów, o którym mowa w art. 15 ust. 3 rozporządzenia 2021/2115, w terminie 90 dni od wejścia w życie ustawy.

Ponieważ duża liczba osób została skreślona z list w roku 2024 i 2025, rolnicy sygnalizują potrzebę nowelizacji przepisów ustawy w celu zapewnienia możliwie szerokiego dostępu do usług doradczych w związku z prowadzonymi naborami wniosków przez ARiMR. Najczęstszym powodem skreślenia z list były przyczyny losowe, np. długotrwała choroba, zwolnienie lekarskie, urlop macierzyński, z powodu których osoba wpisana na listę nie uczestniczyła w szkoleniu uzupełniającym lub nie zdała egzaminu uzupełniającego lub nie złożyła w terminie oświadczenia o bezstronności.

Równocześnie przepisy ustawy zmieniały listę doradców rolnośrodowiskowych, prowadzoną na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w listę doradców rolniczych ze specjalizacją rolnośrodowiskową. Ponieważ plany działalności rolno-środowiskowo-klimatycznej, plany działalności ekologicznej i plany poprawy dobrostanu zwierząt mogą wykonywać tylko osoby wpisane na listę doradców rolniczych ze specjalizacją rolnośrodowiskową, wskutek przeprowadzonych skreśleń stwierdza się niedobory osób posiadających ww. specjalizację.

Osoby wpisane na ww. listy były systematycznie szkolone, mają dużą wiedzę i doświadczenie w świadczeniu usług doradczych w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej. Ukończyły również szkolenie uzupełniające i zdały egzamin uzupełniający w zakresie Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027. Ponieważ część ze skreślonych osób posiada wykształcenie średnie, a obecnie obowiązujące przepisy wymagają posiadania wykształcenia wyższego, postanowiono znowelizować przepisy ustawy również w tym zakresie.

W projekcie ustawy o zamianie ustawy zaproponowano:

- rozszerzenie katalogu kierunków studiów uprawniających do ubiegania się o wpis na listę doradców rolniczych poprzez dodanie następujących kierunków studiów: agrobiznes, rolnictwo i spółdzielczość, żywienie zwierząt, ekonomika i organizacja rolnictwa, bezpieczeństwo żywności, produkcja żywności, technologia żywności, leśnictwo,
- rozszerzenie katalogu kierunków studiów uprawniających do ubiegania się o wpis na listę ekspertów przyrodniczych poprzez dodanie następujących kierunków studiów: biotechnologia, ochrona przyrody, a w przypadku wykształcenia wyższego weryfikowanego na podstawie punktów ECTS – rozszerzenie wykazu dyscyplin o dyscyplinę: nauki o Ziemi i środowisku,

- wprowadzenia możliwości uzyskania wpisu na listę doradców rolniczych przez osoby posiadające średnie wykształcenie rolnicze i co najmniej 10-letnie doświadczenie w świadczeniu usług doradczych lub średnie ogólnokształcące o rozszerzeniu biologia i co najmniej 10-letnie doświadczenie w świadczeniu usług doradczych. W projekcie ustawy zamieszczono również wykaz zawodów, których posiadanie uznaje się za wykształcenie średnie rolnicze lub średnie branżowe rolnicze. Potwierdzeniem posiadania wykształcenia średniego ogólnokształcącego w zakresie biologii jest świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego i świadectwo dojrzałości. Potwierdzeniem posiadania kwalifikacji rolniczych w zakresie wykształcenia rolniczego średniego lub średniego branżowego jest świadectwo lub dyplom ukończenia szkoły kształcącej w wymienionym zawodzie albo – w przypadku gdy na świadectwie ukończenia szkoły brak jest informacji o zawodzie - świadectwo ukończenia szkoły wraz z zaświadczeniem wystawionym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.) potwierdzającym, że absolwent kształcił się w wymienionym zawodzie, lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Ponadto dodano przepis, na podstawie którego dyrektor CDR będzie miał możliwość dopuszczenia do egzaminu uzupełniającego lub uzupełniającego specjalizacyjnego osobę, która ze względu na chorobę potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim lub inne zdarzenie losowe, skutkujące długotrwała niezdolnością do pracy, nie mogły ukończyć odpowiedniego szkolenia. Zamiast wszczynać uciążliwą i długotrwałą procedurę skreślenia danej osoby z listy, która musiałaby ponownie kończyć szkolenie podstawowe, jeśli chciałby uzyskać wpis na listę, zaproponowany przepis pozwoli na zaoszczędzenie czasu osób wpisanych na listę i racjonalne wydatkowanie środków finansowych, przeznaczonych na szkolenia podstawowe.

Projekt ustawy przewiduje, że do szkoleń uzupełniających i egzaminów uzupełniających oraz do szkoleń uzupełniających specjalizacyjnych i do egzaminów uzupełniających specjalizacyjnych, które rozpoczęto i nie zakończono przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Wprowadzono jedynie wyjątek dla osób, które nie mogły ukończyć szkolenia uzupełniającego lub szkolenia uzupełniającego specjalizacyjnego ze względu na chorobę lub inne zdarzenie losowe, które będą mogły przystąpić do egzaminu bez wymaganego szkolenia. Przemawia za tym obowiązek racjonalnego wydatkowania środków publicznych, przewidzianych na szkolenia podstawowe. Nie przewidujemy również, aby konieczne było wprowadzanie zmian w procesie postępowań o wpis na listę. CDR informuje osoby zgłaszające się na szkolenia o

wymogach wpisu na listę, więc osoby, które takich wymogów nie spełniają, nie uczestniczą w szkoleniach podstawowych.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia go organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w trybie § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 809).

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega obowiązkowi notyfikacji.

Projekt ustawy zmianującej ustawę zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny w celu umożliwienia zgłaszania uwag i opinii zainteresowanym podmiotom i instytucjom w trakcie trwania prac legislacyjnych zainteresowania w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt ustawy został zgłoszony do uwzględnienia w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów i został mu nadany numer UD253.